

VLADIMIR NABOKOV • **Bir Günbatımının Ayrıntıları**

Kelebek: Tiger Swallow Tail • Fotoğraf: Nabokov Stanford Üniversitesi'nden
öğrencisi Dorothy Leuthold ile Grand Canyon'da, Haziran 1941

The Complete Short Stories of Vladimir Nabokov

© 1995 Dmitri Nabokov

Bu kitabın yayın hakları The Wylie Agency'den alınmıştır.

İletişim Yayınları 646 • Dünya Edebiyatı 140

ISBN-13: 978-975-470-829-5

© 2000 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1-4. Baskı 2000-2017, İstanbul

5. Baskı 2024, İstanbul

DİZİ YAYIN YÖNETMENİ Murat Belge

YAYINA HAZIRLAYAN Fatih Özgüven

DİZİ KAPAK TASARIMI Bülent Erkmen

KAPAK UYGULAMA Zeynep Arman

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Serap Yeğen

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadag, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

VLADIMIR NABOKOV

Bir Günbatımının Ayrıntıları

Toplu Hikâyeler 1

The Complete Short Stories of Vladimir Nabokov

ÇEVİRENLER

Seniha Akar - Fatih Özgüven

Pınar Kür - Dürrin Tunç

VLADIMIR NABOKOV 1899'da St. Petersburg'da doğdu. Varlıklı, liberal bir ailenin en büyük oğluydu. Bolşevikler iktidara geldiğinde aile Rusya'dan ayrılarak önce Londra'ya, sonra Berlin'e gitti. Nabokov, öğrenimini Cambridge, Trinity College'da tamamladı. 1923 ile 1940 arasında anadilinde romanlar, hikâyeler, oyunlar, şiirler yazdı ve kuşağının seçkin Rus göçmen yazarlarından biri olarak ün kazandı. 1940 yılında karısı ve oğluyla ABD'ye göç etti ve 1941'den 1948'e kadar Wellesley College'da dersler verdi. 1955'te yayımlanan *Lolita*'nın (İletişim, 1999) dünya çapındaki başarısından sonra, 1959'da Cornell Üniversitesi Rus Edebiyatı profesörlüğünden emekli olarak İsviçre'ye yerleşti. Nabokov, İngilizce yazdığı ilk romanı *Sebastian Knight'in Gerçek Yaşamı*'nı (İletişim, 2003) 1941'de yayımladı ve ondan sonra bu dili şaşırtıcı bir yaratıcılıkla kullanarak eserlerini İngilizce yazmaya devam etti. Vladimir Nabokov 1977'de, İsviçre'nin Montreux kentinde öldü. *Lolita* dışında, önemli romanları arasında, fantastik bir aile romanı parodisi olan *Ada ya da Arzu* (İletişim, 2002) ve *Solgun Ateş* (İletişim, 2013) sayılmalıdır. İletişim Yayınları'ndan çıkan diğer kitapları: *Karanlıkta Kahkaha* (1993); *Pnin* (1999); *Bir Günbatımının Ayrıntıları* (1999); *Rua, Dam, Vale* (2000); *Lujin Savunması* (2001); *Cinnet* (2003); *Göz* (2005); *İnfaza Çağrı* (2007); *Saydam Şeyler* (2010); *Konuş, Hafıza* (2011); *Nikolay Gogol* (2012); *Maşenka* (2012); *Laura'nın Aslı* (2012); *Rus Edebiyatı Dersleri* (2013), *Edebiyat Dersleri* (2014), *Don Quijote Dersleri* (2016), *Yetenek* (2016), *İhtişam* (2018), *Çarpık Dünya* (2019) ve *Terra Incognita* (2023).

İÇİNDEKİLER

Orman Cini.....	7
Burada Rusça Konuşulur.....	12
Sesler.....	22
Kanat Çarpması.....	36
Tanrılar.....	59
Talihin İşi.....	68
Liman.....	79
İntikam.....	87
Lütuf.....	95
Bir Günbatımının Ayrıntıları.....	102
Fırtına.....	110
La Veneziana.....	114
Bachmann.....	147
Ejderha.....	157
Noel.....	164
Rusya'ya Hiç Gitmeyen Mektup.....	172
Kavga.....	177
Çorb'un Dönüşü.....	185

Berlin Rehberi	195
Çocuk Masalı	202
Dehşet	217
Ustura	225
Yolcu	230
Kapı Zili	237
Bir Onur Meselesi	250
Noel Hikâyesi	280
Patates Cini	287
Tırtılcı	313
Fiyakalı Bir Zat	328
Kötü Bir Gün	340

ORMAN CİNİ

MÜREKKEP hokkasının değirmi, titrek gölgesinin çevresinden kalemle dalgın dalgın geçmekteydim. Uzakta bir odada bir saat çaldı, bense, hayalcinin teki olduğumdan, birinin önce yavaşça derken giderek daha hızlı kapıyı vurduğunu sandım. O kişi kapıya on iki kere vurdu, sonra beklentiyle durakladı.

“Evet, buradayım, içeri buyurun...”

Kapı kolu çekingence gıcırdadı, akmış mumun alevi yanıttı ve yıldızlı, ayaz gecenin çiçek tozuna bulanmış kambur, kırçıl adam bir gölgenin dikdörtgeninden yanlamasına zıplayıp çıkıverdi.

Yüzünü tanıyordum - ah, hem öyle uzun zamandır tanıyordum ki!

Sağ gözü halen gölgedeydi, sol gözüyse, çekik ve dumanlı yeşil, ürkekçe beni gözlemekteydi. Gözbebeği bir pas lekesi gibi kızıl kızıl parlıyordu... Şakağına düşen o yosun grisi perçem, o soluk gümüş rengi zor seçilir kaş, bıyıksız ağzının kenarındaki o gülünç kırışık - bütün bunlar belleğimi nasıl da kurcalıyor ve hafifçe tedirgin ediyorlardı!

Ayağa kalktım. O da öne çıktı.

Eski püskü minik paltosu sanki ters iliklenmişti - kadın pal-

tosuymuş gibi. Elinde bir takke tutmaktaydı - yok, bu koyu renkli, üstünkörü bağlanmış bir bohçaydı ve ortalıkta takke filan yoktu...

Evet, elbette onu tanıyordum - belki de zamanında içli dışlıydık, ancak nerelerde ve ne zaman bir araya geldiğimizi bir türlü çıkaramıyordum. Üstelik sıkça görüşmüş olmalıydık, yoksa o kızılılık dudakları, sivri kulakları, o gülünç ademelmelerini böylesine net anımsayamazdım.

Hoş geldin sözcükleri mırıldanarak hafif, soğuk elini sıktım ve eski püskü bir koltuğun arkasına elimle dokunarak onu buyur ettim. Bir kütüğün üstüne konan bir karga gibi tüneyi-verdi ve hızlı hızlı konuşmaya başladı.

“Sokaklar öyle ürkütücü ki. Bir uğrayayım dedim. Seni görmeye geldim. Beni tanıdın mı? Sen ve ben, biz ikimiz bir zamanlar günler boyu bağırış çağırış oynar, şakalaşırdık. Hani eski yurdumuzda. Sakın unuttuğunu söyleme!”

Sesi kelimenin tam anlamıyla beni kör etmişti. Gözlerim kamaşmış, sersemlemiştim - mutluluğu, o çınlayan, sonsuz, yeri doldurulmaz mutluluğu anımsamıştım.

Yok, olamaz: ben yalnızım... Bu yalnızca anlık bir hezeyan. Ancak gerçekten de yanımda biri oturmaktaydı, uzun konçlu Alman çizmeleri giymiş, kemikli, akıl almaz biri ve sesi çın çın çınıyor, hışırdıyordu -altınsı, yemyeşil, tanıdıktı- sözcükleri-yse öyle yalın, öyle insancaydılar ki...

“İşte - anımsıyorsun. Evet, ben bir eski Orman Ciniyim, haşarı bir cin. Ve işte, herkes gibi kaçmak zorunda kaldım, şimdi buradayım.”

Derin derin göğüs geçirdi ve kabarık küme küme bulutlar, yükseklerde dalgalanan yapraklar, kayın ağaçlarının gövdelelerinde köpüren denizden sıçrayan sular gibi göz alan parıltılar, ahenkli ve süregelen bir uğultu fonu önünde gözümde canlandılar. Cin bana doğru eğildi ve sevecenlikle gözlerimin içine baktı. “Ormanımızı anımsıyor musun, o kapkara çamları, bembeyaz kayın ağaçlarını? Hepsini kestiler. Ne dayanılmaz bir acıydı - sevgili kayın ağaçlarının çatırdayarak devrildiklerini gördüm, ama elimden ne gelirdi? Beni bataklıklara sürdüler, uludum,

ağladım, balabanlar gibi dört bir yanı çınlatarak öttüm, sonra da kös kös yakındaki bir çam ormanının yolunu tuttum.

“Orada hasretimden eriyor, durmadan ağlıyordum. Tam alışmaya başlamıştım ki, ne göreyim, çam ormanı falan kalmamıştı, yalnızca maviye çalan küller vardı. Biraz daha taban tepmem gerekti. Kendime bir orman buldum - harika bir ormandı, sık, karanlık ve serin. Yine de eskisinin yerini tutamazdı. O eski günlerde gündeğumundan günbatımına dek gülüp oynar, öfkeyle ıslık çalar, el çırpır, gelen geçeni korkuturdum. Sen kendin de anımsayacaksın - bir keresinde ormanımın karanlık bir kuytusunda yolunuzu kaybetmiştiniz de, sen ve şu beyaz elbiseli ufak tefek kız, ben patikaları kördüğüm etmiş, ağaç gövdelerini fırl fırl çevirmiş, dalların arasında bir görünüp bir kaybolmuştum. Gece boyu size oyunlar oynamıştım. Ama, beni ne kadar kötülerlerse kötülerler, yalnızca eğleniyordum, hepsi şakaydı. Oysa şimdi uslanmıştım, çünkü yeni mekânım pek şenlikli değildi. Gece gündüz çevremde garip çatırtılar oluyordu. Önceleri civarda kendi cinsimden birinin saklandığını sandım; seslendim, sonra kulak kabarttım. Bir şey çatırdadı, bir şey güreledi... Yo, hayır bunlar bizlerin çıkarttığı seslerden değildi. Bir keresinde akşamüzeri hoplaya zıplaya bir açıklığa geldim, ne göreyim? Sağda solda kimi sırtüstü, kimi yüzükoyun yatan insanlar. Pekâlâ, diye geçirdim içimden, ben şimdi onları uyandırırım, yerlerinden uğratarım! Hemen işe koyulup dalları salladım, onları kozalak bombardımanına tuttum, hışır hışır ettim, baykuş gibi öttüm... Tam bir saat boşu boşuna uğraşıp durdum. Derken daha yakından baktım ve dehşet içinde kaldım. Şurada bir adamın başı incecik bir kızıl ipliğin ucundan sarkıyor, orada bir başkasının karnının yerinde bir yığın iri kurtçuk. Buna dayanamazdım. Bir feryat kopardım, havaya sıçradım ve oradan kaçtım...

“Uzun süre değişik ormanlarda dolandım ama bir türlü huzur bulamadım. Ya sessizlik, yalnızlık, ölümcül bir can sıkıntısı ya da öyle müthiş bir dehşet vardı ki, düşünmemek daha iyi. Sonunda kararımı verdim ve bir abdal, sırt çantalı bir ser-seri haline geldim ve oraları terk ettim: Elveda Rusya! Bu sıra-